

Παναγιώτης Ξοπλίδης

Η φετινή ανεξάρτητη ταξική συγκέντρωση στην Καμάρα, με αφορμή τα εγκαίνια της ΔΕΘ, δεν ήταν “μια από τα ίδια”, αλλά καταγράφηκε σαν η μαζικότερη και πλέον μαχητική από αυτές των τελευταίων ετών. Μένουν πολλά περισσότερα να γίνουν για μια επαρκή αγωνιστική απάντηση στην πολιτική της κυβέρνησης που συνεχίζει την αντεργατική αντιλαϊκή επίθεση. Ωστόσο, το μπλοκ των 4.000 διαδηλωτών της Καμάρας, η σύνθεσή του, ο τρόπος συγκρότησης και η προοπτική εξέλιξής του, δίνουν αυτοπεποίθηση ξανά στον κόσμο του κινήματος, ιδιαίτερα μετά την ήττα στη μάχη του ασφαλιστικού και το κλίμα απογοήτευσης που δημιούργησε.

Όσον αφορά το μέγεθος, οι χιλιάδες αγωνιστές της Καμάρας ήταν πολύ περισσότεροι από την άμαξη συγκέντρωση της ΓΣΕΕ και του ΕΚΘ στο άγαλμα Βενιζέλου, ενώ μαζική ήταν και η συγκέντρωση του ΠΑΜΕ στην πλατεία Αριστοτέλους. Δεν εκπλήσσει η πλήρης ανυποληψία της συνδικαλιστικής γραφειοκρατίας. Στη Θεσσαλονίκη, τον τελευταίο χρόνο, στις κινητοποιήσεις της κάποια μαζικότητα έδιναν μόνο εργοδοτικά σωματεία, όπως της Eldorado και του ΟΑΣΘ, ενώ έχει πάρει εδώ και πολύ καιρό διαζύγιο από την πλειοψηφία της εργατικής τάξης, τον κόσμο της ανεργίας και της επισφάλειας, έχοντας γίνει οργανικό κομμάτι του μηχανισμού εκμετάλλευσής τους. Το ΠΑΜΕ, αν και έχει καταγραφεί στις εργατικές συνειδήσεις ως δύναμη διαμαρτυρίας και αντίστασης, αδυνατεί να επικοινωνήσει με τις αγωνιστικές αναζητήσεις. Η περίφημη σταθερότητά του, κάτι που αποτυπώνεται και στο επίπεδο του δρόμου όπου η συμμετοχή είναι περίπου η ίδια είτε σε περιόδους έξαρσης είτε ύφεσης του κινήματος, δηλώνει παράλληλα και την αδυναμία να αφουγκραστεί ευρύτερες διεργασίες της κοινωνικής πλειοψηφίας, ώστε τελικά και το ίδιο να “βγάλει συμπεράσματα”. Όπως ότι ταξική ανασυγκρότηση του κινήματος δε γίνεται με τις μορφές πάλης του κυβερνητικού -εργοδοτικού συνδικαλισμού των ΓΣΕΕ-ΑΔΕΔΥ ούτε με την απουσία ανατρεπτικών στόχων ενάντια σε κυβέρνηση, χρέος, μνημόνια και ΕΕ. Έτσι αγνοεί τις διαθέσεις και δυνατότητες για μια αναμέτρηση που στοχεύει στην ανατροπή και όχι μόνο

στην πολιτική διαμαρτυρία

Η σύνθεση της συγκέντρωσης της Καμάρας ήταν ένα νέο ποιοτικό στοιχείο. Δεκάδες συλλογικότητες, σωματεία εργαζομένων, επιτροπές και συνελεύσεις, οργανώσεις και κόσμος γέμισαν ασφυκτικά την πλατεία και στη συνέχεια τους δρόμους της πόλης. Ένα μεγάλο κομμάτι ερχόταν από “παλιά”, τα αποθέματα της προηγούμενης περιόδου του κινήματος, της έκρηξης του 2010-2012, αλλά και της υποχώρησης που ακολούθησε. Ο Συντονισμός των Πρωτοβάθμιων Σωματείων σήκωσε πάνω του την ανάπτυξη του εργατικού κινήματος φτάνοντας στο σημείο να μετατρέψει ακόμα και τις παρελάσεις σε παλλαϊκές διαδηλώσεις, αλλά πλέον χρειάζεται μια νέα επανεκκίνηση και περιεχόμενο. Το Καραβάνι Αλληλεγγύης και Αγώνα γύρω από τη BIOME, που άνοιξε μια πολύτιμη συζήτηση για το ζήτημα της παραγωγής και του εργατικού ελέγχου, βρίσκεται και αυτό αντιμέτωπο με το ερώτημα της πραγματικής πανκοινωνικής δράσης, ενάντια στις σειρήνες ενσωμάτωσης ή περιορισμού σε συνθήκες “υγειονομικής ζώνης”. Οι επιτροπές αγώνα της Χαλκιδικής που μετέτρεψαν έναν αγώνα για το περιβάλλον ενάντια στην ασυδοσία των εταιριών εξόρυξης χρυσού, σε παλλαϊκό ξεσηκωμό για τη γη και την ελευθερία. Όμως χρειάζονται πλέον μια ανώτερη σύνδεση με το υπόλοιπο λαϊκό και εργατικό κίνημα. Δίπλα σε αυτά τα μπλοκ, στην Καμάρα στάθηκαν και αυτά που εκφράζουν την τάση του “νέου”, δηλαδή της προσπάθειας οργάνωσης μορφών συλλογικότητας και αγώνα σε ανέργους, επισφαλείς εργαζόμενους, σε δύσκολους χώρους απόλυτης εργασιακής εκμετάλλευσης και ανύπαρκτου συνδικαλισμού (επισιτισμός, εμπόριο κ.α.). Βρίσκονται ακόμα σε εμβρυακό στάδιο, αλλά χωρίς αυτά κανένα βήμα στην κατεύθυνση ανάπτυξης ενός νέου εργατικού κινήματος δεν θα μπορεί να έχει μέλλον. Συνδεκτικός και αναγκαίος κρίκος οι συλλογικότητες από τα κινήματα γειτονιάς ενάντια σε πλειστηριασμούς και ιδιωτικοποιήσεις δημόσιων αγαθών, δομές αλληλεγγύης και φυσικά αντιφασιστικές και αντιρατσιστικές κινήσεις, μαζί με πρόσφυγες, καθώς ο κίνδυνος του φασισμού και της χρησιμοποίησής του ως μακρύ χέρι του συστήματος είναι πιο υπαρκτός από ποτέ.

Ο τρόπος συγκρότησης της συγκέντρωσης και διαδήλωσης της Καμάρας ήταν επίσης ένα ελπιδοφόρο στοιχείο. Αυτά τα κοινωνικά συστατικά στοιχεία δεν συναντήθηκαν για πρώτη φορά. Σε μεγάλο βαθμό βρίσκονται συνεχώς τα τελευταία χρόνια μαζί, στο επίπεδο της αλληλεγγύης και της κοινής δράσης, χωρίς να λείπουν πάντοτε οι σοβαρές διαφοροποιήσεις σε θέσεις και πρακτικές ή ακόμη και εκφυλιστικά φαινόμενα μικρομεγαλισμού, παραγοντισμού και αδιέξοδης προσπάθειας δημιουργίας διαχωριστικών γραμμών μέσα στο κίνημα πρώτα και λιγότερο προς τον ταξικό αντίπαλο. Αυτά τα συμπτώματα δεν μπορούν να ξεπεραστούν εύκολα, καθώς η μήτρα τους είναι η κοινωνική κρίση που δεν αφορά μόνο τους “άλλους”. Η ενότητα και η δημοκρατία μέσα στο ανεξάρτητο, ταξικό κίνημα δεν είναι

δεδομένη. Χτίζεται πάνω στο βάθρο των συνελεύσεων, του αλληλοσεβασμού και της κοινής πάλης. Πριν, αλλά και μετά τη διαδήλωση, έγιναν πλήθος μικρών και μεγαλύτερων συνελεύσεων σε σχήματα, σωματεία, κινήσεις, επιτροπές και συντονισμούς αυτών. Ακόμα και με μικρό μέγεθος, το στοιχείο της ενότητας δεν μπορεί παρά να βασίζεται στη βάση και η Καμάρα απέδειξε πως αυτή η προσπάθεια μπορεί να έχει συνέχεια.

Το πλέον κρίσιμο ζήτημα είναι λοιπόν, είναι η προοπτική εξέλιξης του “μπλοκ της Καμάρας”. Τα στοιχεία της μαζικότητας, της σύνθεσης “παλιού και νέου”, της δημοκρατικής συγκρότησης από τη βάση, είναι πολύτιμα αλλά παράλληλα δημιουργούν σε πρώτη φάση ένα ασχημάτιστο, αδιαμόρφωτο μείγμα. Η εποχή είναι βέβαια μεταβατική και ιδιαίτερα για το εργατικό και λαϊκό κίνημα, η επόμενη μέρα είναι ένα ανοιχτό σύστημα. Η απειλή μιας ιστορικών διαστάσεων ήττας είναι υπαρκτή, ωστόσο ταυτόχρονα ανοίγεται μπροστά μας ένας νέος δρόμος που απαιτεί απαλλαγή από τα βαρίδια του παρελθόντος και βήματα συγκρότησης προς ένα αγωνιστικό κέντρο συνάντησης των εργατικών και κοινωνικών αντιστάσεων, με ανεξαρτησία από τον υποταγμένο συνδικαλισμό και τη συστημική πολιτική. Με ανεξάρτητους θεσμούς χειραφέτησης των εργαζομένων και δουλειά πεδίου στην εργατική τάξη, με πνεύμα συσπείρωσης και αγωνιστικής διεξόδου για τη μεγάλη πλειοψηφία. Η Καμάρα, χωρίς να αποτελεί προφανώς κάποια τομή, σηματοδοτεί αυτή τη δυνατότητα για την επόμενη μέρα.

Πάνω σε αυτή τη δυνατότητα οφείλει να δώσει απαντήσεις και η Αριστερά και ειδικότερα αυτή που θέλει να μιλάει στο όνομα της ταξικής ανασυγκρότησης. Εδώ και πολύ καιρό (και όχι μόνο στην περίοδο της “συριζοποίησης”), η πλειοψηφία της Αριστεράς και από άλλο δρόμο ο αναρχικός χώρος, κατέληξαν να αποκοπούν από την εργατική δουλειά και οργάνωση και έδωσαν βάρος είτε στην “πολιτική διαμεσολάβηση”, είτε στην άμβλυση της ταξικής σύγκρουσης στο όνομα της συναίνεσης και διαχείρισης ή και της δημιουργίας ελιτίστικων νησίδων άμεσης δημοκρατίας και αυτοδιαχείρισης εντός καπιταλισμού, ΕΕ και αστικής εξουσίας. Η πορεία αυτή δείχνει να αμφισβητείται και η φορά των πραγμάτων να αντιστρέφεται. Η δυναμική της συγκέντρωσης της Καμάρας που συσπείρωσε το μαχόμενο δυναμικό που απορρίπτει την υποταγή της ΓΣΕΕ, αλλά και το αδιέξοδο του ΠΑΜΕ, είναι μια τέτοια ένδειξη. Η μετατόπιση πολιτικών δυνάμεων προς την κατεύθυνση στήριξης της ταξικής συγκέντρωσης είναι αναμφίβολα θετικό βήμα και αν συνοδευτεί από ανάλογη στήριξη της προσπάθειας ταξικής ανασυγκρότησης του κινήματος, δημιουργούνται καλύτερες προϋποθέσεις ανάπτυξής του.

Η Καμάρα λοιπόν έδειξε ότι το δυναμικό υπάρχει. Άλλωστε η εργατική τάξη μεγαλώνει, ενώ ταυτόχρονα φτωχοποιείται και απογειώνεται ο βαθμός εκμετάλλευσής της. Οι αγώνες δεν

λείπουν, ξεσπούν όμως σε κύματα, ασύνδετοι και με περιορισμένους στόχους. Η πρωτοφανής αστυνομοκρατία που επιβλήθηκε στη Θεσσαλονίκη δεν ήταν επίδειξη δύναμης, αλλά φόβου. Στόχος της ήταν το μπλοκ της Καμάρας, ο εχθρός αναγνωρίζει τον αντίπαλό του. Από το 1992 και την απαγορευμένη διαδήλωση υποδοχής των απεργών της ΕΑΣ τότε, μέχρι σήμερα, η φλόγα ανυπακοής και αντίστασης των συγκεντρώσεων της Καμάρας παρέμεινε ζωντανή μέχρι και τη φετινή μεγάλη διαδήλωση. Η εκκίνηση δόθηκε και ο δρόμος είναι μπροστά μας.